

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
92/2017	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	27.11.2017
96/2017	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	04.12.2017
92/2017	Kommunestyret	PS	18.12.2017

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Willy Andre Gjesdal	FE - 033, FA - M80	14/654

VERTSKOMMUNESAMARBEID MED BERGEN BRANNVESEN

Vedlegg:

Samarbeidsavtale mellom Vaksdal kommune og Bergen Kommune
Avslag på søknad om dispensasjon fra kvalifikasjonskrav - brannsjef
Gjennomgang av brannvernet - Innstilling frå mellombels komite
DRØFTINGSSAK OM INTERKOMMUNAL BRANN OG REDNINGSTENESTE
Referat frå drøftingstmøte 2015 vedrørende mogeleg administrativt vertskommunesamarbeid med Bergen brannvesen (L)(40064)
Drøftingsmøte med Fagforbundet om ev brannssamarbeid med andre kommunar - referat frå møte 21.09.2017 (91277)

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommune inngår administrativt vertskommunesamarbeid etter §28 b om brann og redningstenester med Bergen Brannvesen frå 2018 i samsvar med framdriftsplan. Samarbeidsavtalen vert godkjent slik den ligg føre.

Kommunestyret ber rådmannen om å delegere mynde som brannsjef til brannsjefen i Bergen kommune, jf:

- Lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon mv. (brannvernloven)
- Forskrift av 26. juni 2002 nr. 728. endret 22. august 2002 nr. 931 og 6. november 2003 nr. 1317, om brannforebyggende tiltak og tilsyn (forebyggende forskrift)
- Forskrift av 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brannvesen (dimensjoneringsforskrifta)

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 92/2017

FPØ - Behandling:

Saka vart utsett til ekstraordinært møte i formannskapet 04.12.

FPØ - Vedtak:

Saka vart utsett til ekstraordinært møte i formannskapet 04.12.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 96/2017

FPØ - Behandling:

Tilleggsframlegg frå Kjartan Haugsnes, på vegner av SV og H:

Vertskommunesamarbeidet vert evaluert årleg. Evalueringa vert lagt fram for Vaksdal kommunestyre, første gong i desember 2018.

Kjartan Haugsnes ba rådmannen utarbeida eit oversyn over vertskommunesamarbeid og interkommunale samarbeid som kommunen er med i. Ordføraren opplyste om at dette vil komma i årsmeldinga

Røysting

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke

Kjartan Haugsnes sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

FPØ - Tilråding:

Vaksdal kommune inngår administrativt vertskommunesamarbeid etter §28 b om brann og redningstenester med Bergen Brannvesen frå 2018 i samsvar med framdriftsplan. Samarbeidsavtalen vert godkjent slik den ligg føre.

Kommunestyret ber rådmannen om å delegere mynde som brannsjef til brannsjefen i Bergen kommune, jf:

- *Lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon mv. (brannvernloven)*
- *Forskrift av 26. juni 2002 nr. 728. endret 22. august 2002 nr. 931 og 6. november 2003 nr. 1317, om brannforebyggende tiltak og tilsyn (forebyggende forskrift)*
- *Forskrift av 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brannvesen (dimensjoneringsforskrifta)*

Vertskommunesamarbeidet vert evaluert årleg. Evalueringa vert lagt fram for Vaksdal kommunestyre, første gong i desember 2018.

Kommunestyret - Sak 92/2017

KOM - Behandling:

I medhald av forvaltningslovens § 6 første ledd punkt b) vedtok kommunestyret samrøystes at Boris Groth er ugild i saka.

I medhald av forvaltningslovens § 6 andre ledd vedtok kommunestyret samrøystes at Magne Hestad er ugild i saka.

Samrøystes vedtak.

KOM - Vedtak:

Vaksdal kommune inngår administrativt vertskommunesamarbeid etter §28 b om brann og redningstenester med Bergen Brannvesen frå 2018 i samsvar med framdriftsplan. Samarbeidsavtalen vert godkjent slik den ligg føre.

Kommunestyret ber rådmannen om å delegere mynde som brannsjef til brannsjefen i Bergen kommune, jf:

- *Lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon mv. (brannvernloven)*

- *Forskrift av 26. juni 2002 nr. 728. endret 22. august 2002 nr. 931 og 6. november 2003 nr. 1317, om brannforebyggende tiltak og tilsyn (forebyggende forskrift)*
- *Forskrift av 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brannvesen (dimensjoneringsforskrifta)*

Vertskommunesamarbeidet vert evaluert årleg. Evalueringa vert lagt fram for Vaksdal kommunestyre, første gong i desember 2018.

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Med bakgrunn i tidlegare utgreiing om brannvernet, framlegg til ny dimensjoneringsforskrift for brannvernet og manglande godkjent brannsjef i kommunen vert det lagt fram ny sak om interkommunalt samarbeid med Bergen brannvesen.

TIDLEGARE UTGREIING OM BRANNVERNET

Det vert vist til tidlegare saker i

- mellombels nemnd for gjennomgang av brannvernet (2012-2014),
- vedtak i kommunestyret 31/2014 (19.05.2014),
- vedtak om utsetting av saka i kommunestyret 92/2015 (14.12.2015),
- orientering i kommunestyret 78/2016.2 (14.11.2016) samt
- orientering i formannskapet FS 36.2017.3 (15.05.2017)

I 2012 vart det sett ned ein mellombels komité for gjennomgang av brannvernet. Komiteen fekk følgjande mandat :

- Leggje fram framlegg til dokumentasjon av brannvesenet i Vaksdal kommune i samsvar med brann og eksplosjonsvernlova §10 og forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesenet §2-4, og veileder til forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesenet. Vurdere kompetanse og kostnadsbiletet for brannvesenet, også i eit langsiktig perspektiv.
- Vurdere mogeleg interkommunalt samarbeid

Komiteen la ned eit omfattande arbeid over 2 år. I same periode auka fokuset på større organisatoriske einingar for brannvesenet til dømes gjennom anbefaling i *Brannstudien*. Særleg har arbeidet med regionale einingar eller interkommunalt samarbeid/kjøp av tenester blitt aktualisert. Ulike samarbeidsløysingar vart vurdert både mot Bergen og omengskommunane i sør og Voss kommune i nordaust. Etter ein grundig prosess landa nemnda på samarbeid med Bergen som det mest aktuelle for Vaksdal kommune.

Komiteen la fram ei samla vurdering :

I lys av større hendinga i seinare tid ser stadig fleire behov for å samla ressursane til brann og redning i større einingar regionalt. Auka krav kommunane gjer at fleire søker saman for å sikre ei effektiv organisering, styrka det førebyggjande arbeidet og auka kompetanse og fagmiljø. Brannstudien peikar på trong for større og meir slagkraftige einingar og ser dette saman med organisering av andre naudetatar.

Komiteen vurderer det som særskilt aktuelt for Vaksdal kommune å inngå i eit interkommunalt samarbeid, enten i eit større regionalt samarbeid eller i eit samarbeid med Bergen brannvesen. Gjennom eit slikt samarbeid/kjøp av tenester vil kommunen få tilført kompetanse og inngå i eit større fagmiljø, og kan i større grad løyse sine oppgåver innan førebyggjande arbeid og øvingar. Mannskapsstyrken vil som tidlegare vera lokalisert lokalt, men dette må drøftast nærare ved inngåing av eit slikt samarbeid.

Nemnda la 19.05.2014 fram si innstilling til kommunestyret, som gjorde følgjande vedtak: *«Dagens brannordning vert vidareført i påvente av avklaring om ev interkommunalt samarbeid innan brann og redning. Om eit slikt samarbeid ikkje er nærare ei avklaring innan utgangen av 2014 får formannskapet fullmakt til å gå i dialog med Bergen brannvesen om eit samarbeid. Revidering av brannordninga vert ein del av eit slikt samarbeid. Samarbeidsavtale skal leggjast fram for kommunestyret til godkjenning».*

I møte 14.12.15 sak 92/2015 om vertskommunesamarbeid med Bergen brannvesen gjorde kommunestyret slikt vedtak: *«Saka vert utsett. Før saka vert fremja på ny går rådmannen i dialog med brannmannskapet der dei får informasjon og får koma med sine innspel. Referat frå møtet skal fylgja saka når den kjem opp att»*

I melding til kommunestyret sak 78/2016.2 (14.11.2016) om brannssamarbeid i Bergensregionen orientert rådmannen om at ein fann det rett å legge bort saka om vertskommunesamarbeid og eventuelt ta saka opp att seinare om det endrar seg.

NY DIMENSJONERINGSFORSKRIFT

Det er varsla strengere krav til beredskap og dimensjonering av det kommunale brannvernet. Dsb skal legge fram sitt forslag til endringar i forskrift om dimensjonering av brannvernet til justis- og beredskapsdepartementet tidleg i desember. Direktoratet har gjort kjent at dei går inn for at det vert krav om minimum to heiltidsstillingar i alle brannvesen. Dette er i samsvar med dei poltiske signal som har kome om auka fokus på beredskap.

I gjeldande brannordning for Vaksdal er det krav om 63 % stilling. I dag er brannsjefen tilsett i 100 % stilling fordelt på 90/10 brannsjef/drift feiing.

REKRUTTERING AV BRANNSJEF

I forskrift om dimensjonering av brannvern er det knytt særskilte kompetansekrav til brannsjefstillinga. Det er krav om grunnutdanning innan førebygging samt særskilt utdanning frå brannskulen.

Etter at stillinga som brannsjef vart ledig har kommunen gjennomført ein grundig rekrutteringsprosess med to utlysingsrundar. Det vart lyst ut breitt i alle kanalar, inkludert utlysing i aktuelle fagtidsskrifter. Best kvalifisert søkjar takka nei til tilbod om stillinga. På bakgrunn av dette vart det sendt inn søknad til Direktoratet for sivilt beredskap (dsb) om dispensasjon frå kompetansekrav for kandidat nr 2. Dsb avslo søknaden i brev av 17. mars 2017.

Rådmannen har vore i dialog med dsb om moglegheiter for kompenserande tiltak inntil kandidat er utdanna slik at han stetter kompetansekrav i dimensjoneringsforskrifta. Ein slik utdanning vil truleg ta minst to år å gjennomføre på grunn av begrensa kapasitet hjå Statens brannskule, det er og usikkerheit knytt til opptakskrav. Dsb vil ikkje gje dispensasjon for kompenserande kompetansetiltak under utdanninga.

Det er generelt knapphet på kompetent personell til brannsjefstillingar og mange kommunar har opplevd det same som Vaksdal. Med auka krav i ny forskrift vert denne utfordringa større. Dsb oppmodar kommunar til å finne samarbeidspartar og har i si tilbakemelding til oss peika på eit samarbeid tilsvarande det Osterøy og Samnanger har med Bergen brannvesen.

SAMARBEID MED BERGEN BRANNVESEN

Med bakgrunn i utgreiingane 2012 -2014 ba formannskapet i 2014 rådmannen utarbeide ei sak om eit mogleg samarbeid med Bergen brannvesen på lik linje med Osterøy og Samnanger. Det ble etablert ein dialog med Bergen brannvesen om moglegheiter for eit slikt samarbeid. Utover i 2015-

2016 vart saka utsett.

Etter rekrutteringsrundane og tilbakemelding frå Dsb tok vi i vår på nytt kontakt med Bergen brannvesen, jf orientering i formannskapet. I august hadde me eit sonderingsmøte mellom Vaksdal kommune og Bergen brannvesen med tanke på å gjenoppta drøftingane om eit brannvernssamarbeid. Bergen brannvesen meldte attende den 8. september 2017 at dei hadde vurdert saka og var innstilt på å få til eit brannssamarbeid med Vaksdal kommune.

Basert på dei tidlegare vurderingane og oppdatert informasjon har rådmann valt å ikkje gå vidare til forhandlingar med Voss kommune. Samarbeid med Bergen brannvesen inkludert Osterøy og Samnanger, har i seg større potensielle fordelar og synargiar for Vaksdal brannvesen. Det at Voss er inne i ein kommunesamanslåingsprosess austover forsterkar vurderingane. Eventuelle overgangsløysingar med Voss er vurdert, men med nye forskriftskrav er det ikkje lenger aktuelt.

Bergen brannvesen har lagt til grunn følgjande forslag til framdriftsplan for eit brannssamarbeid:

Oktober 2017:

Revidert avtale utarbeides innen utgangen av oktober 2017

November og desember 2017:

Kartlegging av kompetanse og materiell med omforent ambisjonsnivå for eventuell nødvendig oppgradering.

Bergen brannvesen ansetter ny seksjonsleder for deltidstyrker og foretar nødvendig overlapping. Politisk behandling av samarbeidsavtalen (Vaksdal) og signering av avtalen.

Januar og februar 2018:

Formelt oppstart av samarbeidet

Bergen brannvesen skaffer tilstrekkelig kapasitet til utførelse av brannforebyggende arbeid (både særskilt tilsyn og feiing og tilsyn i private boliger)

Vaksdal tilsetter koordinator for brann- og redningstjenesten i kommunen

Etablere møtestruktur og oppfølgingsrutiner av personell tilknyttet brann- og redningstjenesten i Vaksdal kommune, herunder avklaring av utrykningslederens (befalets) rolle

Fastsette øvelsesplan for mannskapene i Vaksdal

Mars, april, mai og juni 2018:

Gjennomgang og oppgradering av utrykningsprosedyrer, tiltakskort o.l.

Etablere rutiner for HMS for ansatte i brann- og redningstjenesten i Vaksdal kommune

Innføring av CIM som kvalitetssystem for brann- og redningstjenesten i Vaksdal

Kartlegge status i det brannforebyggende arbeidet i Vaksdal kommune

Informasjonsmateriell og internettbasert informasjonstiltak om brannrelaterte forhold i Vaksdal kommune

Samtrening / fellesøvelser og eventuelle strakstiltak mht kurs og kompetansetiltak

Juli og august 2018:

Ferieavvikling

September 2018:

Oppstart i arbeidet med ny brannordning for Vaksdal kommune

Budsjettarbeid for 2019 basert på utført kartlegging og gjeldende status for personell (kompetanse og kapasitet), materiell og anlegg.

Etablere tilfredsstillende vedlikeholdsrutiner for oppfølging av materiell og anlegg

Bergen kommune, ved Bergen brannvesen tilbyr Vaksdal kommune eit samarbeid med utgangspunkt

i same avtale som Osterøy og Samnanger har. Utgangspunktet er ein vertskommuneavtale etter §28b- administrativt vertskommunesamarbeid. Bergen kommune får delegert ansvar frå Vaksdal kommune.

Bergen brannvesen har ansvar for brannførebyggjande oppgåver, brannsjefsfunksjon og brann- og redningsberedskap for Vaksdal kommune jf. avtale. Innsatsmannskap i Vaksdal vert underlagt brannsjefen i Bergen sin kommando. Brannsjefen rapporterer til rådmann i Vaksdal.

Vaksdal kommune vil framleis ha arbeidsgjevaransvaret for brann- og redningspersonell som inngår i den lokale beredskapsstyrken dvs. verksemdsoverdraging er ikkje del av avtalen. Samarbeidet representerer inga endring av rettar og pliktar for våre arbeidstakarar. Kommunen vil ha eit koordineringsansvar for lokalt personell.

Når samarbeidet har kome godt i gang og ein har hausta litt erfaring, kan det setjast i verk revidering av brannordninga slik kommunestyret har gjort vedtak om.

Kommunen eig og er økonomisk ansvarleg for eigne bygg/anlegg, utstyr, bilar og materiell som tidlegare. I starten av samarbeidet vert det gjort ei kartlegging av tilstand og investeringsbehov framover som grunnlag for framtidig investeringsplan i økonomiplanen.

Økonomisk vederlag til Bergen Brannvesen er etter avtalen kostnadsrekna til kr 1.125.000 i 2017-kr og vert justert kvart år etter til SSB prisindeks. Etter avtalen skal kommunen ha ein koordinator mellom brannmannskapet og vertskommunen, berekna i inntil 40 % stilling.

Feietenester kjem i tillegg og vert finansiert etter sjølvkostprinsippet for feiing.

Samarbeidsavtalen omtaler nærare ansvarsforhold, rapportering og oppseiing. Avtalen kan seiast opp med 12 månaders varsel.

Det overordna regionsamarbeidet i Vest brann- og redning med 110-sentral og IUA som er under etablering kjem i tillegg til vertskommunesamarbeidet med Bergen brannvesen.

Vurdering

Rådmann har vore i dialog med samarbeidskommunane for å hauste erfaringar frå ulike sider på korleis ein opplever at samarbeidet har fungert.

Osterøy kommune

Bergen brannsjef ivaretek brannsjef, overordna vakt, leiar førbygging og leiar beredskap. Feiartenester har dei hand om sjølv. Osterøy kommune har tidlegare hatt tilsett koordinator i 20 % stilling, noko som har vore for lite i høve oppgåver og denne er difor no auka til 40 %.

Osterøy kommune opplever at ein har fått tilført kompetanse på strategisk nivå, dette gjeld særskilt førebygging og taktisk leiing. Osterøy kommune meiner samarbeidsavtalen er uklar på nokre punkt når det gjeld ansvarstilhøve mellom Bergen og Osterøy. Det har vore og er ein del «uro» i rekkene i brannvesenet i Osterøy.

Samarbeidet har ført til auka kostnader til brannvernet. Dette gjeld utstyr, kompetanseutvikling samt uttrykkingar frå Bergen brannvesen.

Alt i alt ser Osterøy kommune seg tent med samarbeidet, og vurderer idet som lite aktuelt å gå attende til sjølvstendig brannvesen.

Samnanger kommune

Samnanger kommune har fordelt koordinatoroppgåvene på teknisk sjef og 2 andre (fordelt på bil/utstyr og mannskap), det fungerer godt der. Dei har tatt utgangspunkt i 20% stilling samla, men arbeidsmengde varierer.

Samnanger kommune er veldig fornøgd med Bergen brannvesen, dei får god oppfølging og har fått mykje bistand på det brannførebyggande arbeidet, også i høve til kommunale bygg, opplæring internt med vidare som dei skryt veldig av.

Mannskapet har fått all nødvendig kompetanse, dei hadde lite frå før og det har kosta, men dei merker at det har auka profesjonaliteten hjå mannskapet. Dei har vorte betre organisert og det er «ro i rekkene». Dei har faste møtetidspunkt med Bergen brannvesen og teknisk sjef har avtalt fast dag for kontakt med Arna. Dei opplever det som lett å få bistand frå avdelingane i Bergen brannvesen.

Våre mannskaper

Samarbeidet med Bergen brannvesen endrar ikkje tilsettingsforholdet for vårt deltidsmannskap. Vaksdal kommune vil framleis ha arbeidsgjevaransvaret for mannskapet og vår koordinator vil ha ansvar for vaktplaner og forhold knytt til arbeidsforholdet. I framlegget har Vaksdal auka denne ressursen noko utover det som er berekna behov, dette er gjort for å sikre god koordinering både med mannskapet lokalt og leiinga i Bergen/Arna.

Tilbakemeldingane i ei intern undersøkjing tidleg i 2016 viste at mannskapa var nøgde med korleis brannberedskapen fungerte og meinte at brannvernets akutfunksjon vart ivarettatt. Stasjonane var dei lite nøgd med, men kvalitet på personutstyret vart oppfatta som godt. Om opplæring varierte svara litt meir, halvparten meinte det kan bli betre med eit samarbeid med Bergen. Om samarbeid med andre var det gjennomgåande skepsis og litt tru på at det ville bli betre.

Mannskapet vil naturleg vera mest opptatt av det operative arbeidet, det overordna og strategiske ansvaret som ligg til brannsjefstillinga er dei mindre i kontakt med. Rådmann må ivareta det samla ansvaret for beredskap som kommunen har etter lov og forskrift. Kravene til godkjent kompetanse i stillinga som brannsjef inngår i dette og vil venteleg verte utvida i den nye forskrifta.

Etter tilbakemeldinga frå Dsb i vår vart det halde møte med brannmannskapet om situasjonen og kva mogelege løysingar ein såg for å kome vidare. Tilbakemeldinga frå Dsb vart gjennomgått og det var høve til å stille spørsmål. Mannskapet gav uttrykk for sine syn. Det var og forståing for at kommunen må finne ei tilfredsstillande løysing i samsvar med dei krava som ligg føre. Ein del praktiske forhold må ein ta etter kvart som me kjem lenger i prosessen. Det vert halde nytt møte med mannskapa denne veka om prosessen vidare.

Det vart halde drøftingsmøte etter hovudavtalen 21.09.2017 der drøftingsgrunnlaget var situasjonen for brannvernet og mogeleg samarbeid med Bergen brannvesen. Fagforbundet er opptatt av god koordinering opp mot mannskapa og meiner at løysinga med koordinator blir viktig. Brannvesenet har lenge hatt ein uavklart situasjon i forhold til brannsjefstillinga. Det er viktig å snarast mogeleg finne ei god og stabil løysing for framtida.

Økonomiske konsekvensar

I tabellen under er dei økonomiske konsekvensane ved samarbeid med Bergen brannvesen samanstillt. Samanlikna med dagens organisering vil eit samarbeid med Bergen brannvesen innebere auka kostnader for kommunen. Dersom dimensjoneringsforskrifta vert endra slik det er signalisert vil det vere lønnsamt å samarbeide med Bergen brannvesen.

Stilling	Dagens	Bergen brannvesen	Ev. med ny forskrift
Brannsjef og varabranssjef	840 000	1 125 000	840 000
Koordinator		252 000	
Leiar førebyggjande/beredskap			700 000
Sum	840 000	1 377 000	1 540 000
Auke i kostnader		537 000	700 000

Etter ei heilskapleg vurdering av;

- beredskap og førebygging av brannar og ulykker,
- kompetanse og økonomi,
- risiko og sårbarheit,
- varsla endringar av dimensjoneringsforskrifta
- mangel på godkjent personell (brannsjef)

tilrår rådmannen at ein inngår avtale om samarbeid med Bergen brannvesen med Bergen kommune som vertskommune. Framlagt framdriftsplan vert lagt til grunn med oppstart i 1. kvartal 2018.